

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. marts 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 99 (Alm. del) af 19. december 2023 stillet efter ønske fra Samira Nawa (RV)

Spørgsmål

Det demografiske træk stiger, ifølge regeringens 2030-plan fra november 2023, med 19 mia. kr. frem mod 2030. Vil ministeren, i tabelform, oplyse, hvordan stigningen i det demografiske træk fordeler sig på 5-års aldersintervaller? Ministeren bedes desuden opføre, hvordan stigningen i det demografiske træk år for år frem til 2030 fordeler sig på henholdsvis kollektivt og individuelt offentligt forbrug, herunder på underkategorier. Endelig ønskes der en opdatering af tabel 1 i besvarelsen af FIU alm. del-spørgsmål 527 (folketingsåret 2017-18) for årene 2023 og 2030.

Svar

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør hvor meget ressourceanvendelsen til offentligt forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret.

Det offentlige forbrug kan overordnet opdeles i individuelt og kollektivt offentligt forbrug, hvor det individuelle forbrug dækker over undervisning, sundhedsvæsenet, social beskyttelse samt fritid og kultur. I tabel 1 nedenfor fremgår væksten i det demografiske træk fordelt på individuelt og kollektivt forbrug fra 2023-2030.

Det bemærkes, at væksten i det demografiske træk i *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*, august 2023 er opgjort i 2023-priser. I svaret anvendes 2024-priser, hvorfor væksten i det demografiske træk frem mod 2030 er opgjort til 19³/₄ mia. kr. (2024-priser) hvilket svarer til de 19 mia. kr. (2023-priser) fra 2030-planforløbet.

Tabel 2

Væksten i det demografiske træk fra 2023-2030 fordelt på individuelt offentligt forbrug og kollektivt offentligt forbrug.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Akk. vækst, mia. Kr. (2024-priser)							
Individuelt i alt	1¼	3¼	5½	7¼	10½	13½	16½
- herunder undervisning	-0½	-1	-1¼	-1¼	-2¼	-2½	-2½
- herunder sundhedsvæsen	1½	3¼	5	6¼	8¼	10¼	12½
- herunder social beskyttelse	0½	1	1¼	2¼	3¼	5	6¼
- herunder fritid, kultur mv.	0	0	0	0¼	0¼	0¼	0¼
Kollektivt i alt	0½	0¼	1¼	1¼	2¼	2¼	3¼
Demografisk træk i alt	2	4¼	6¼	9½	12¼	16¼	19¼

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, august 2023 og egne beregninger

Størstedelen af udgifterne til det individuelle offentlige forbrug kan individualiseres på alder mv. Visse udgifter kan dog ikke individualiseres, herunder fx udgifter til fritid og kultur, hvor de samlede udgifter på linje med det kollektive offentlige forbrug antages ligeligt fordelt blandt alle borgere. Tabel 2 indeholder en opgørelse over hvordan stigningen i det demografiske træk frem mod 2030 fordeler sig på 5-års aldersintervaller.

Tabel 2**Væksten i det demografiske træk fra 2023-2030 fordelt på aldersgrupper**

	2030
Akkumuleret vækst fra 2023-2030, mia. kr. (2024-priser)	
Demografisk træk I alt	19¼
- heraf blandt 0-4-årige	4¾
- heraf blandt 5-9-årige	¾
- heraf blandt 10-14-årige	-1¼
- heraf blandt 15-19-årige	-4½
- heraf blandt 20-24-årige	-0¼
- heraf blandt 25-29-årige	-1¾
- heraf blandt 30-34-årige	½
- heraf blandt 35-39-årige	4
- heraf blandt 40-44-årige	1½
- heraf blandt 45-49-årige	-3½
- heraf blandt 50-54-årige	-2½
- heraf blandt 55-59-årige	-2½
- heraf blandt 60-64-årige	2¼
- heraf blandt 65-69-årige	3¼
- heraf blandt 70-74-årige	0½
- heraf blandt 75-79-årige	-3¼
- heraf blandt 80-84-årige	8¼
- heraf blandt 85-89-årige	9
- heraf blandt 90+ årige	4½

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, august 2023 og egne beregninger

Beregningen af det demografiske træk tager udgangspunkt i data fra 2022, som er seneste år med tilgængeligt data for fordelingen af det offentlige forbrug på udgiftsområder. Tabel 3 nedenfor indeholder en opgørelse af de gennemsnitlige enhedsudgifter pr. person fordelt på individuelt og kollektivt offentligt forbrug og 5-års alderstrin i 2022. Disse enhedsudgifter fastholdes i beregningen af det demografiske træk (opregnet til 2024-priser), dog med en korrektion for delvis sund aldring idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

Tabel 1
Aldersfordelt enhedsudgift pr. person fordelt på 5-års aldersintervaller, 2022

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	
1.000 kr. (2024-priser)																				
Individuelt offentligt forbrug	90	113	124	107	76	61	47	41	39	40	44	49	54	60	72	93	129	193	334	
- heraf undervisning	2	56	85	63	38	22	8	4	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
- heraf sundhed	16	12	13	14	15	18	20	19	18	20	24	28	35	43	55	72	98	144	244	
- heraf social Beskyttelse	69	43	24	28	21	19	17	16	16	16	17	18	16	14	14	17	28	46	87	
- heraf fritid, kultur mv.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Kollektivt offentligt forbrug	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	
I alt	115	139	149	133	102	86	72	66	64	66	70	75	79	85	98	118	154	218	360	
Memopost, 1.000 personer	310	303	330	345	375	407	386	339	345	385	391	416	354	324	302	280	165	87	45	

Anm.: Udgifterne til det aldersfordelte offentlige forbrug er beregnet som vægtet gennemsnit indenfor hver aldersgruppe.

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, august 2023 og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
 Finansminister